UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY

KOLEGIUM II

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI

REGULAMIN PROCEDURY DYPLOMOWANIA

NA KIERUNKU

PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA – studia I i II stopnia

Zasady, formy i zagadnienia dla weryfikacji efektów uczenia się w zakresie seminariów dyplomowych/magisterskich

Bydgoszcz 2025

§ 1

1. Zasady weryfikacji efektów uczenia się przypisanych seminariom dyplomowym i magisterskim prowadzonym na kierunku Pedagogika Resocjalizacyjna określone są przez Radę Kierunku zgodnie z obowiązującą w Kolegium II procedurą dyplomowania, aktualnymi wytycznymi Uczelni (w tym Regulaminem studiów i Zarz. Rektora UKW w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego) oraz szczegółowymi wytycznymi w zakresie dyplomowania na Wydziale Pedagogiki.
2. Program kształcenia jako warunek ukończenia studiów przewiduje przygotowanie pracy dyplomowej/magisterskiej w postaci raportu z badań lub projektu działań resocjalizacyjnych. Obowiązek spełnienia tego wymogu jest traktowany jako część planu studiów (praca dyplomowa – 4, 5, 6 semestr; praca magisterska – 2, 3, 4 semestr).
3. Pracę dyplomową/magisterską studenci przygotowują pod opieką promotora. Promotorem może być etatowy pracownik Uczelni posiadający co najmniej tytuł doktora, legitymujący się publikacjami związanymi z pedagogiką resocjalizacyjną.

§ 2

1. Praca dyplomowa/magisterska jest jednym z elementów potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych seminarium dyplomowemu/magisterskiemu.
2. Na studiach I i II stopnia na kierunku Pedagogika resocjalizacyjna przewidywane są następujące formy prac dyplomowych/magisterskich, których opis zawierają określone na Wydziale Pedagogiki wytyczne do procesu dyplomowania:
    1) raport z badań,
    2) projekt działań resocjalizacyjnych.
3. Praca dyplomowa/magisterska powinna zawierać określoną liczbę znaków typograficznych (nie wliczając aneksów) - praca dyplomowa od ok. 90 tys. do ok. 108 tys.; praca magisterska od ok. 140 tys. do ok. 216 tys.
4. Na studiach realizowanych na Wydziale Pedagogiki przygotowana praca dyplomowa/magisterska powinna spełniać kryteria metodologii badań pedagogicznych – empirycznych lub nieempirycznych.
5. Style cytowania i zapisu bibliograficznego stosowane w pracy dyplomowej/magisterskiej określają wytyczne Wydziału Pedagogiki w zakresie dyplomowania (cz. III).

§ 3

1. Tematyka prac dyplomowych/magisterskich na kierunku powinna wiązać się z jego specyfiką, praktycznym profilem i poziomem studiów, a także dorobkiem promotora.
2. Warunki zaliczenia 1 semestru seminarium:
    a) Seminarium dyplomowe - ustalenie tematu i formy pracy, przegląd literatury, opracowanie wstępnych założeń projektu badawczego,
    b) Seminarium magisterskie - ustalenie tematu i formy pracy, przegląd literatury, opracowanie wstępnych założeń projektu badawczego, opracowanie pierwszego rozdziału teoretycznego.
3. Temat pracy dyplomowej/magisterskiej jest ustalany w porozumieniu promotora ze

studentem, a następnie zgłaszany przez promotora do Rady Kierunku w terminie do końca 1 semestru trwania seminarium, celem zatwierdzenia. Ostatecznego zatwierdzenia tematu dokonuje prodziekan ds. kształcenia Wydziału Pedagogiki na podstawie wcześniejszej weryfikacji i akceptacji Rady Kierunku.

§ 4

1. Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych zostały określone przez Radę Kierunku.
2. Egzamin dyplomowy/magisterski jest egzaminem ustnym i jest przeprowadzany zgodnie (termin, skład komisji, określenie oceny) z obowiązującym na Uczelni regulacjami.
3. Komisja Egzaminacyjna powoływana jest przez Dyrektora Kolegium II i wyznacza każdemu dyplomantowi podczas spotkania egzaminacyjnego trzy zagadnienia, obejmujące:
    1) zagadnienie związane z kierunkiem studiów,
    2) zagadnienie związane z teorią praktyką społeczną właściwą dla kierunku,
    3) zagadnienie związane z pracą dyplomową/magisterską (interpretacja, dyskusja wyników).
4. Zbiór zagadnień na egzamin dyplomowy/magisterski, o których mowa powyżej, obejmuje dwie grupy zagadnień:
    1) zagadnienia związane z kierunkiem studiów – związane są modułem przygotowania metodyczno-dydaktycznego i merytorycznego nauczycieli – pedagogów resocjalizacyjnych obejmującego 10 zagadnień wybranych przez Radę Kierunku.
    2) zagadnienia związane z teorią i praktyką społeczną właściwą dla kierunku – związane są z modułem przygotowania merytorycznego i pedagogicznego obejmującego 8 przedmiotów. Zadaniem promotora pracy dyplomowej/magisterskiej jest wybranie 15 zagadnień z co najmniej 5 przedmiotów.
5. Wykaz zagadnień, o których mowa w § 4 pkt. 3-4 stanowi załącznik 1 do Regulaminu procedury dyplomowania na kierunku Pedagogika resocjalizacyjna.
6. Wykaz zagadnień jest aktualizowany przez Radę Kierunku.

Załącznik 1 do
regulaminu procedury
dyplomowania na kierunku
Pedagogika resocjalizacyjna,
studia I i II stopnia

I STOPIEŃ
Zagadnienia na egzamin dyplomowy

Zagadnienia kierunkowe (obowiązkowe):

1. Wybrane typologie niedostosowania społecznego.
2. Symptomy niedostosowania społecznego nieletnich i dorosłych.
3. Patologia społeczna – klasyfikacja, kryteria i rodzaje.
4. Teorie resocjalizacji dorosłych i nieletnich w kontekście teleologii i metodyki pracy.
5. Rodzaje instytucji resocjalizacyjnych dla dorosłych i nieletnich – charakterystyka.
6. Diagnoza resocjalizacyjna – zakres, wybrane metody, techniki i narzędzi diagnostyczne.
7. Metody i techniki pracy resocjalizacyjnej z nieletnimi w uwzględnieniem projektowania uniwersalnego.
8. Metodyka pracy resocjalizacyjnej z dorosłymi z elementami projektowania uniwersalnego (etapy pracy z osobą dorosłą).
9. Metodyka pracy z osobami uzależnionymi z uwzględnieniem elementów projektowania uniwersalnego.
10. Metodyka pracy pedagoga szkolnego - podstawy prawne i główny katalog zadań pedagoga szkolnego.

Zagadnienia związane z teorią i praktyką społeczną (do wyboru): 15 zagadnień z min. 5 przedmiotów

1. **Asystent rodziny**

   - Zadania asystenta rodziny oraz predyspozycje do pracy w zawodzie asystenta.
   - Metody pracy asystenta rodziny.
   - Etapy metodycznego działania asystenta rodziny. Konstruowanie planu pracy z rodziną.
   - Diagnozowanie problemów rodziny, rozpoznanie potrzeb klienta.

2. **Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej**

   - Przedmiot i zakres pedagogiki specjalnej.

- Subdyscypliny pedagogiki specjalnej.
- Rewalidacja, rehabilitacja i inne działania w pedagogice specjalnej.
- Idea integracji osób z niepełnosprawnością ze społeczeństwem.

3. Teoretyczne podstawy wychowania

- Współczesne teorie wychowania.
- Teleologia wychowania.
- Dziedziny wychowania.
- Proces samowychowania.

4. Psychologia rozwojowa i wychowawcza

- Przedmiot psychologii rozwoju i wychowania.
- Specyfika prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka na etapie etapów rozwoju.
- Pojęcie normy rozwojowej i odstępstw od normy
- Bio-psycho-społeczna charakterystyka okresu adolescencji.

5. Wprowadzenie do metodologii badań w działaniu

- Strategia badań ilościowych i jakościowych. Analiza porównawcza.
- Cele, przedmiot badań i problemy badawcze.
- Hipotezy, zmienne i wskaźniki w strategii badań ilościowych.
- Metody zbierania danych w strategii badań ilościowych i jakościowych.

6. **Ortodydaktyka**

- Ortodydaktyka – wyjaśnienie pojęcia, cele i zasady dydaktyki i ortodydaktyki.
- Dydaktyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
- Dydaktyka terapeutyczno-lecznicza – kształcenie uczniów z chorobą przewlekłą.
- Dydaktyka korekcyjna – kształcenie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

7. Profilaktyka szkolna w praktyce

- Poziomy profilaktyki.
- Strategie oddziaływań profilaktycznych.

- Czynniki chroniące i czynniki ryzyka w środowisku szkolnym.
- Działania profilaktyczne w szkole: konstruowanie klasowych i szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych.

8. Diagnostyka pedagogiczna w pracy pedagoga resocjalizacji

- Teoretyczne podstawy diagnostyki pedagogicznej - Koncepcja wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży w szkole podstawowej oraz jej metodyczne konsekwencje dla diagnozy pedagogicznej.
- Charakterystyka zadań rozwojowych dzieci w okresie uczęszczania do szkoły podstawowej oraz warunków sprzyjających ich realizacji – podstawowe wskaźniki świadczące o tym, że dorośli tworzą dziecku warunki niespecyficzne i specyficzne.
- Techniki socjometrycznej służące poznawaniu kompetencji społecznych dzieci i szans ich rozwoju w grupie rówieśniczej.
- Zjawisko odrzucenia rówieśniczego: istota, wybrane przyczyny i następstwa.

II STOPIEŃ

Zagadnienia na egzamin magisterski

Zagadnienia obowiązkowe:

1. Proces destygmatyzacji dorosłych i nieletnich w kontekście wybranych teorii resocjalizacyjnych.
2. Wiktymologia kryminalna (pojęcie ofiary, typologia ofiar, rola ofiary w genezie przestępstwa).
3. Wiktymologia penitencjarna (negatywne aspekty kar pozbawienia wolności, podkultura więzienna).
4. Terapie w resocjalizacji.
5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności – cele, systemy odbywania kary pozbawienia wolności ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów kwalifikacji.
6. Resocjalizacja w zakładach karnych – rodzaje i typy zakładów karnych, podstawy prawne funkcjonowania służby więziennej.
7. Katalog zadań kuratora sądowego pionu rodzinnego i karnego.
8. Optymalny model pracy resocjalizacyjnej w dozorze kuratorskim.
9. Interwencja kryzysowa jako specyficzna forma oddziaływań pomocowych.
10. Rola Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zagadnienia związane z teorią i praktyką społeczną (do wyboru): 15 zagadnień z min. 5 przedmiotów

1. **Interwencja kryzysowa w pracy resocjalizacyjnej**

   - Teorie i modele interwencji kryzysowej.
   - Wybrane rodzaje kryzysów występujących wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w środowisku otwartym i zamkniętym – charakterystyka.
   - Wybrane rodzaje kryzysów występujących wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w środowisku otwartym i zamkniętym – interwencja.
   - Wybrane rodzaje kryzysów występujących wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w środowisku otwartym i zamkniętym – profilaktyka.

2. **Metodyka pracy specjalisty resocjalizacyjnego z elementami projektowania uniwersalnego**

   - Dostęp osób z niepełnosprawnościami do wymiaru sprawiedliwości.
   - Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w resocjalizacji – legislacja.
   - Optymalny model resocjalizacji z elementami projektowania uniwersalnego – metodyka.

- Dostępność placówek resocjalizacyjnych pod względem architektonicznym.

3. Resocjalizacja osób z zaburzeniami rozwoju i niepełnosprawnościami

- Resocjalizacja osób z zaburzeniami nastroju – podział, objawy, metody pracy.
- Resocjalizacja osób z zaburzeniami lękowymi – podział, objawy, metody pracy.
- Resocjalizacja osób z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami opozycyjno-buntowniczymi – podział, objawy, metody pracy.
- Resocjalizacja osób ze spektrum FASD i ADHD – podział, objawy, metody pracy.
- Resocjalizacja osób z zaburzeniami odżywiania – podział, objawy, metody pracy.

4. Metodologia badań w działaniu

- Strategia badań ilościowych i jakościowych. Analiza porównawcza.
- Cele, przedmiot badań i problemy badawcze.
- Hipotezy, zmienne i wskaźniki w strategii badań ilościowych.
- Metody zbierania danych w strategii badań ilościowych i jakościowych.

5. Psychologia sądowa i penitencjarna

- Przemoc w rodzinie. Charakterystyka, uwarunkowania i konsekwencje. Regulacje prawne.
- Przemoc rówieśnicza. Charakterystyka, uwarunkowania i konsekwencje. Regulacje prawne.
- Przemoc seksualna. Charakterystyka, uwarunkowania i konsekwencje. Regulacje prawne.
- Przemoc wobec osób starszych. Charakterystyka, uwarunkowania i konsekwencje.

6. Psychologia społeczna

- "Ja" w rzeczywistości społecznej: pojęcie ja, poczucie sprawstwa, stronniczość w służbie ego, autoprezentacja.
- Sądy i przekonania społeczne: wyjaśnianie zachowań innych, ocenianie innych, samospełniające się proroctwo.

- Postawy i zachowania.
- Poznanie społeczne a ludzki dobrostan: tworzenie sądów klinicznych, społeczne rozpoznawanie zaburzonych zachowań, podejście psychologii społecznej do procesu terapii.

7. Zasady projektowania uniwersalnego w obszarze edukacji/zdrowia

- Program „Dostępność Plus”- obszary i cel działań.
- Prawne ramy dostępności placówek oświatowych i wychowawczych.
- Zasady projektowania uniwersalnego a racjonalne usprawnienie.
- Niepełnosprawność jako przyczyna wykluczenia i dyskryminacji w dostępie do usług resocjalizacyjnych.

8. Współczesne problemy pedagogiki

- Zmiany i wyzwania edukacyjne XXI wieku.
- Problemy współczesnej praktyki edukacyjnej identyfikowane w procesach: naturalnego wrastania jednostki, procesach celowościowych i uspołecznienia.
- Współczesna teoria podmiotowości. Rewolucja podmiotów, przejście od kultury przedmiotów do kultury podmiotów.
- Współczesna teoria uczenia się: uczenie się jako centralna kategoria pedagogiczna, społeczna praktyka uczenia się, uczenie się jako przedsięwzięcie na całe życie.